4 Μαρτίου 2019

Το άγριο λουλούδι θησαυρός των ελληνικών βουνών, που πωλείται 200 ευρώ το κιλό!

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Πολλοί ίσως γνωρίζουν το ζεστό ρόφημα με κανέλα, που πωλείται συνήθως υπαίθρια, τα κρύα ξημερώματα του χειμώνα έξω από την αγορά στην οδό Αθηνάς ή λίγο πιο κάτω, στο Μοναστηράκι, πόσοι όμως ξέρουν ότι το εν λόγω ρόφημα, γνωστό ως σαλέπι, προέρχεται από τη ρίζα της άγριας ορχιδέας;

Πράγματι, το σαλέπι, η αποξηραμένη, κονιορτοποιημένη ρίζα της άγριας ορχιδέας, μπορεί να φθάσει και τα 200 ευρώ το κιλό, γεγονός που προάγει το φυτό στα ακριβότερα παρεμφερή προϊόντα ανά τον κόσμο.

Αιτία της υψηλής τιμής του, είναι μεταξύ άλλων το γεγονός ότι το σαλέπι είναι θερμαντικό, προληπτικό του κρυολογήματος και της γρίπης, καταπραϋντικό του στομάχου και των νεύρων, καταπολεμά δε το άγχος, την κούραση και τονώνει τον οργανισμό.

Η μεγάλη ζήτηση του σαλεπιού, έχει οδηγήσει στη δημιουργία τουλάχιστον τριών ελληνικών επιχειρήσεων συλλογής, επεξεργασίας και εμπορίας σαλεπιού, όπως είναι οι Σαλέπι Σαλονίκης, Όλυμπος και Αφοί Χατζηγεωργίου. Όμως έχει προσελκύσει και παράνομους εμπόρους οι οποίοι δεν είναι εύκολο να ελεγχθούν, λόγω της φύσης του αντικειμένου.

Η μυθολογία
Στην λαϊκή παράδοση, το σαλέπι ονομάζεται σερνικοβότανο, γιατί υπήρχε η πεποίθηση ότι εάν ο μέλλων πατέρας έτρωγε μεγάλους βολβούς σαλεπιού, θα γεννιόνταν αγόρι. Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο Όρχις, γιος μιας νύμφης και ενός σατύρου καταδικάστηκε να γίνει φυτό γιατί είχε βιάσει μια ιέρεια κατά τη διάρκεια των βακχικών μυστηρίων.

Οικοτουρισμός
Από μια άλλη οπτική, στα χωριά του Βόρειου Πηλίου η αναζήτηση της άγριας ορχιδέας αποτελεί μία εναλλακτική μορφή οικοτουρισμού, όπου επιστήμονες και επισκέπτες από όλο τον κόσμο φθάνουν κάθε χρόνο στα ελληνικά βουνά, με σκοπό να αναζητήσουν, να εξερευνήσουν και να μυηθούν στον μυστικό κόσμο της άγριας ορχιδέας. Μόνο στο Βόρειο Πήλιο, έχουν καταγραφεί περισσότερα από πενήντα είδη άγριας ορχιδέας, για το σκοπό αυτό ο δήμος αποφάσισε την έκδοση ειδικού θεματικού εντύπου πληροφόρησης για τους επισκέπτες.

Μελέτη για την προστασία
Εξάλλου, στη Βόρεια Πίνδο όπου επίσης φύονται πλήθος άγριων ορχιδέων, θα ολοκληρωθεί έως το 2020 μελέτη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων για την εκτίμηση της συλλογής ορχεοειδών στην αφθονία και τη δυναμική αυτοφυών πληθυσμών, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020».

Όπως αναφέρεται στη σχετική απόφαση ένταξης, η οικογένεια Orchidaceae χαρακτηρίζεται από τη μεγάλη ποικιλομορφία της, αριθμώντας περισσότερα από 25.000 είδη και υπο-είδη ανά τον κόσμο. Στην Ελλάδα, η ποικιλότητα των

ορχεοειδών είναι μεγάλη, με περιοχές όπως αυτή της Βορειοδυτικής Ελλάδας να χαρακτηρίζονται από υψηλά επίπεδα ποικιλομορφίας και ενδημισμού.

Παρά το γεγονός ότι η προστασία των ορχεοειδών από διεθνείς συνθήκες και Ευρωπαϊκές οδηγίες έχει κυρωθεί στην ελληνική νομοθεσία, η συλλογή ορχεοειδών για την παραγωγή σαλεπιού εικάζεται πως είναι ένας από τους κυριότερους παράγοντες για την αύξηση της τρωτότητας των ειδών αυτών προς εξαφάνιση. Στόχος του έργου, είναι η μελέτη πληθυσμών ορχεοειδών που συλλέγονται για σαλέπι στην περιοχή της Βόρειας Πίνδου. Τα είδη που μελετώνται είναι τα Dactylorhiza sambucina και Orchis mascula ssp. mascula, δυο από τα συνηθέστερα συλλεγόμενα για παραγωγή σαλεπιού είδη στην Ελλάδα.

Τα αποτελέσματα που θα προκύψουν θα συμβάλουν στην εκτίμηση των επιπτώσεων των ανθρωπογενών πιέσεων στη δυναμική των πληθυσμών των αυτοφυών ορχεοειδών, θα θέσουν τις βάσεις για το σχεδιασμό κατάλληλων σχεδίων διατήρησης και θα γεφυρώσουν την επιστημονική οικολογική γνώση με τις προσπάθειες αειφορικής διαχείρισης και διατήρησης των ειδών αυτών.

Πηγή: **economistas.gr**